

GŁOS RADOMSKI

Dziennik społeczny, polityczny i literacki poświęcony głównie sprawom Ziemi Radomskiej.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska № 46, dom Hempla.

Redakcja otwarta od 12 do 1 i od 6 do 7 po poł. Administracja od 9 do 1 i od 3 do 6 po poł.

Rękopisów niezatrzeżonych Redakcja nie zwraca.

Numer pojedynczy 24 halerze.

Głos Radomski nabywać i prenumerować można we wszystkich Księgarniach, w Sklepie spożywczym p. Władysława Adamskiej, Lubelska № 72; w Składach Win i Towarów Kolonialnych: M. Paschalskiego, ulica Warszawska; Grajnera, ulica Skaryszewska № 16; J. Nitkowskiego, róg ul. Długiej i Szerokiej

Cena ogłoszeń:

Na 1 str. wiersz garmontowy 2 k. — h.
 „ III „ „ „ petitowy . 1 „ 20 „
 „ IV „ „ „ „ — „ 60 „
 Drobne za wyraz . . . . . — „ 20 „

Prenumerata w Radomiu wynosi:

Miesięcznie . . . . . 3 k. 70 h.

Z odnośnieniem do domu . 4 k. 70 h.

Na prowincji z przesyłką pocztową:

Miesięcznie . . . . . 4 k. 70 h.

CKINO Y. CZARY.

DZIŚ OSTATNI DZIEŃ! wspaniałego obrazu
HOTEL PARADYZ
 dramat w 6-ciu częściach, w głównej roli wszechświatowa sława **EBBA THOMSEN.**

OD JUTRA nieporównane arcydzieło kinematograficzne w 6-ciu częściach
IGRASZKA z ŻYCIEM
 z premjowaną pięknnością wiedeńską w roli głównej **BELLA-MARTON.**

JULJAN MIECZNIKOWSKI RADOM.

WEŁNIANE
 JEDWABNE
 BAWELNIANE WYROBY
 PRZYJMUJE FUTRA NA PRZECHOWANIE.

Papiery listowe

poleca Skład Papieru

Edward Suchański w Radomiu.

Związek Ziemiaków Oddział Radomski

Radom — Szeroka 4.

CENTRALA
 Warszawa
 Kopernika 30
 FILJA
 Lublin
 Krak. Przedm. 68
 40 ODDZIAŁÓW

Przyjmuje wkłady koronowe roczne 1/2 roczne á vista (R-k czekowy).
Otwiera R-ki bieżące
Udziela pożyczek na uruchomienie gospodarstw rolnych
Udziela pożyczek na zastaw papierów procentowych i innych walorów.

Telegramy „Głosu Rad.”

Południowo-Wschodnia.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).

WIEDEN, 22-go lipca. Donoszą urzędownie:

Na grzbiecie Zugnar odparto częściowo w walce na granaty nieprzyjacielskie oddziały szturmowe. Pod Asiago nie powiodły się angielskie natarcia.

W Albanji walki rozszerzyły się na przestrzeni całego odcinka między górnym brzegiem Devoli i morzem.

Szef sztabu jeneralnego

Zachodnia.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).

BERLIN, 22 lipca. Urzędownie z wielkiej kwatery głównej.

Na froncie między Aisne i Marną nie ponowiły się ataki francuskie. Pod wieczór rozgorzały walki między Aisne i Qurque.

KOMUNIKAT WIECZOROWY.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).

BERLIN, 22-go lipca. Donoszą urzędownie:

Na polach walki między Aisne i Marne po odparciu ataków francuskich rozgorzały nowe walki. Na południowy zachód od Reims nie powiodły się ataki nieprzyjacielskie.

Odwrót Niemców.

Czyżby przełamanie frontu?

Piąta ofensywa niemiecka chybiła celu,

Przejsie za Mar-

ne, które stało się koniecznością, było dla armji niemieckiej tym posunięciem, które zamieniło ofensywę—w odwrót.

Dzienniki niemieckie podają cenzurowane sprawozdanie Biura Reutersa, które powiada, że ze wszystkich szczegółów wynika, iż nieprzyjaciel rozpoczął odwrót. Chodzi o 30 dywizji niemieckich. Francuzi żywią jaknajlepsze nadzieje.

Wiadomości w komunikatach niemieckich o usiłowaniu Francuzów przełamania frontu powtarzają się tak często, iż należy z tego wnioskować, że próby te musiały być dla Niemców bardzo ciężkie i połączone z wielkimi stratami. Cenzurowane sprawozdania wręcz mówią o tym, że ofensywa niemiecka całkowicie chybiła celu. Sytuacja staje się tym groźniejszą, że Niemcy którzy w tej chwili mają na tyłach swoich Marne stoją wobec obawy zagrożenia ich linii dowozu przez Francuzów.

Armja amerykańska, wzmocniana ciągle nowymi rezerwami zagraża cofającej się linii wojsk niemieckich.

Ofensywa Niemiec zamieniła się w potężną kontrofensywę koalicji. Rzeczy katastrofalne mogą przyjść na Zachodzie zupełnie niespodzianie. Ale tym niespodzianiej może przyjść i sprawa pokoju.

Pochód czeski na Moskwę.

Z Moskwy donoszą, iż wojska czesko-słowackie przez obsadzenie Jarostawia i Kazania tak dalece zagrażają Moskwie, iż rząd sowjetów musiał poczynić sięgające daleko zarządzenia, by obronić ważne dalsze punkty oparcia. Tak w Moskwie jak i Petersburgu przeprowadza się jak najszerszą mobilizację czerwonej gwardji. W okolicy Moskwy zarządzono sypanie szaniec.

O posiadanie Jarostawia toczyła się między czerwoną gwardją a wojskami czeskiemi zacięta walka. Miasto przechodziło z rąk do rąk, aż wreszcie Czesi z pomocą posiłków, jakie nadsięgnęły z Wologdy, utrzymali się w posiadaniu miasta.

(Gubernia jarostawska graniczy z gubernią moskiewską. Jarostaw leży 250 klm. na półn. wschód od Moskwy i 180 klm. na południe od Wologdy, siedziby ambasad ententy. P R).

Przed ofensywą włoską.

„Voss. Ztg.” donosi ze Szwajcarii, iż gen. Diaz oświadczył onegdaj w Wenecji, że najbliższe tygodnie rozstrzygną, czy Włochy osiągną swe cele wojenne.

Również „Frankfurter Ztg.” otrzymuje wiadomość, iż według wieści z Medjolanu, obrzynie kontyngenty wojsk włoskich na front są w drodze.

Interwencja Japonji.

Rada starszych wysłuchała sprawozdania rządu w sprawie wysyłki wojsk. Sądzą, że ostateczne rozstrzygnięcie rady starszych nie zapadło, jednakże sądzą, że rada starszych stoi zupełnie na stanowisku zajmowanym przez rząd. Jak wiadomo Japonja jest zupełnie przygotowaną do wystąpienia wojskowego, jednakże powszechnym jest zapatrywanie, że odrzuci ona wszelkie ograniczenie swobody w użyciu wojsk.

Sprawy polskie.

Polacy przedłożą dwa tajne dokumenty.

„Morgen Ztg.” dowiaduje się z Wiednia, że Polacy mają przedłożyć w Izbie w formie nagłego zapytania dwa dokumenty, a mianowicie tajny układ między rządem austriackim a ukraińcami, oraz układ między Czerninem a Kühlmannem, według którego to układu Niemcom zapewnia się przeważający wpływ w administracji Królestwa Polskiego.

Rekwizycja i aprowizacja.

Na ostatnim posiedzeniu komisji rolnej, na którym oprócz członków obecni byli minister rolnictwa Dzierzbicki i hr. Lerchenfeld, omawiano sprawy rekwizycji i aprowizacji. Po przemówieniach: ministra Dzierzbickiego, hr. Lerchenfelda, Krzywkowski, Staczyńskiego, Piotra Jabłońskiego i Chaniewskiego, wyłoniono podkomisję, złożoną z pp.: Chaniewskiego, Fudakowskiego, Krzywkowski, Starzyńskiego, Brudzińskiego, Święckiego i Wl. hr. Potockiego. Zadaniem podkomisji będzie rozważenie i opracowanie szeregu spraw dotyczących: 1) rekwizycji, 2) cen zboża, 3) surowców i 4) aprowizacji.

Przymusowa delegacja do Kijowa.

„Echo Podlasia” donosi z powiatu radzyńskiego, że wszystkie wioski otrzymały polecenie od władz niemieckich, aby z większych wsi po trzech, a z mniejszych po dwóch delegatów wybierać, którzy to delegaci mają jechać na Ukrainę—po konie.

Chłopi, przyzwyczajeni dotychczas do tego, że im konie zabierano, zaczęli podejrzliwie cel podróży i nawet najwięcej łakomi zawahali się.

Gdy ostatecznie najmądrzejsi podziękowali za owe niewyraźne obietnice, komenda zakomunikowała, że delegaci muszą być wybrani i muszą pojechać do Kijowa.

Holandja w przededniu wojny.

Francuskie gazety donoszą, że w stosunku Holandji do mocarstw prowadzących wojnę, znów wyłoniły się trudności. Powszechnie spodziewają się, że Holandja w najbliższych dniach będzie musiała powziąć bardzo stanowcze decyzje.

Pamiętajcie o Podlasiu i Chełmszczyźnie!

Z GODZINY NA GODZINĘ.

Kalendarzyk. Dziś: Apolinarego B. M.
Jutro: Bl. Kunegundy.
Wschód słońca o godzinie 3.39. Zachód o
godzinie 8.21. Długość dnia godzin 18.00.

Kronika miejska.

Wypiek chleba. Od Wydziału Aproprowizacyjnego m. Radomia, wobec rozpoczynających się żniw i przewidywanej możliwości otrzymania nowego zboża na wypiek chleba kartkowego, niniejszym wzywa pp. piekarzy życzących podjąć się wypieku chleba do składania odpowiednich deklaracji w biurze Wydziału (Grodzka 8). Warunki wypieku chleba są następujące: 1) opłata za wypiek worka zawierającego 171 funtów mąki kor. 26, 2) przypiek 40 proc., 3) sprzedaż chleba pod ścisłą kontrolą Wydziału Aproprowizacyjnego. Wydział Aproprowizacyjny ze swojej strony: 1) sprzedawać będzie drzewo potrzebne dla wypieku chleba po kor. 2,20 za pud loco piekarnia, 2) dostarczy niezbędną ilość soli i nafty po cenach urzędowych, 3) w miarę możliwości wydawać będzie otręby na podsypkę, 4) zorganizuje dowóz mąki z młyna do piekarni własnym taborem, licząc za dostawę po kor. 1 od worka. Piekarze, którzy otrzymają prawo wypieku, obowiązani będą do złożenia odpowiedniej kaucji gwarantującej prawidłowość wykonywania przyjętych na siebie obowiązków.

O mydło z Centrali. „Dziennik Narod.” pisze: Jak się dowiadujemy, w ostatnich czasach Pol. Centrala Handlowa w Radomiu sprowadziła z Holandji pewną ilość mydła i przydzieliła je swym filjom do rozsprzedaży. Mydło to jednak na żądanie monopolu mydlanego zostało przez władze tymczasowo zasekwestrowane, ponieważ nie było zaopatrzone w przepisaną banderolę monopolową. Należy się jednak spodziewać, że niebawem władze oddadzą mydło to odnośnym sklepom do rozsprzedaży, a to mając na względzie ogólny brak tego artykułu w handlu i jego drożyznę, czego następstwem w Niemalęj mierze jest coraz groźniejsze szerzenie się różnych epidemji. Sprawy tej nie należy lekceważyć.

Jeszcze o zamykanie furtki. Parokrotnie zwracaliśmy już uwagę na anomalność jaka panuje odnośnie zamykania furtki w parku Kościuszki od ulicy

Skaryszewskiej. Wówczas, gdy główna brama jest jeszcze otwarta, furtka bywa zamykana, co naraża wszystkich spieszących na Skaryszewską i Wysoką, na niepotrzebne przechodzenie parku, po to, aby ostatecznie powrócić do bramy głównej.

Ze stróż lekceważy swoje obowiązki, to bynajmniej nie znaczy jeszcze, aby zarząd ogrodu tolerował podobną opie-szałość i jest jego obowiązkiem sprawę uregulować w ten sposób, aby stróż był dla publiczności, nie zaś publiczność zależna od fantazji ogrodnego cerbera.

Sprawa na pozór drobna, ale wiele za siebie mówiąca...

Ofiara dziatwy.

Otrzymujemy tyle mówiący list, nie wymagający żadnych komentarzy:

Wielce Szanowny Panie Redaktorze!

Ponieważ ciężka dola głodnej braci naszej staje się z dniem każdym coraz dokuczliwszą i z uwagi, iż „ziaranko do ziarnka, a zbierze się miarka”, my, niżej podpisani składamy przy niniejszym koron 13, jako dalszą ofiarę na chleb dla biednych z miasta towarzyszy i towarzyszek naszych, którą to sumę otrzymaliśmy z przedstawienia, urządzonego przez nas w dniu wczorajszym w sali szkolnej imienia Staszycza.

Radom, — Glinice 22 lipca 1918 r.

Dziatwa szkół miejskich: im. Kochanowskiego. Zofja Kudła; im. Kościuszki: Władysław Marczak; im. Staszycza: Irena Kudła, Zdzisław Kudła, Marja Marczak, Stanisława Szukiewiczówna, Natalia Kudła, Natalia Marczak, Eugenja Klauzyńska.

W sprawie zwalniania jeńców.

C. i k. Biuro Prasowe nadesłało nam następującą informację:

„Na liczne próby o uwolnienie jeńców podaje się do wiadomości, że akcja co do uwolnienia znajdujących się w niewoli austro-węg. jeńców inwalidów i tuberkulicznych, dalej uwolnienie w celach gospodarczych tych jeńców, którzy sami lub których rodzice posiadają najmniej 4 morgi ziemi, jest prawie na ukończeniu.

Uwalnianie jeńców niezdolnych do pracy, dalej oficerów oraz jeńców zabranych po zawarciu rozejmu, jest w pełnym toku.

W dalszym ciągu nastąpi także uwolnienie jeńców innych kategorii.

Uwalnianie jeńców odbywa się z urzędu, zaczem wnoszenie częstych prób nie przyczynia się do przyspieszenia ich powrotu.

W razach bardzo nagłych próby o uwolnienie wnosić należy do właściwych komend powiatowych. Prośby wniesione z pominięciem

komend powiatowych wprost do Jener.-Gern. Wojskowego lub do innych władz są zawsze przesyłane komendom powiatowym do zbadania i zaopiniowania, przez co załatwienie takich prób ulega niepotrzebnej zwłoce.

Z KRAJU.

Kontrybucja.
Na gminę izraelską w Kielcach nało

żoną została kontrybucja w sumie 5000 koron, za opór okazany żandarmom.

Oddam kuchnię za usługę samotnej kobiecie. Požadane świadectwa. Wiadomość w Administr. „Głosu“

Pracownia Obuwia

„L. DUTKOWSKI” ulica Lubelska 36
poleca Sz. Publiczności swe wyroby ze skóry pierwszej jakości po cenach umiarkowanych

KONSTRUKCJE ŻELAZO-BETONOWE

ŻEL.-BET.

A. JANISZEWSKI

Radom, ul. Długa № 28.

POLECA: PŁYTY TROTUAROWE, RYNSZTOKI, PODRYNNIKI, RURY RÓŻNYCH ROZMIARÓW DO KANALIZACJI, CEMBROWINY, POSADZKI CEMENTOWE, TARASY, KONSTRUKCJE ŻELAZO-BETONOWE.

SPECJALNOŚĆ:

SŁUPY mocne! tanie! i trwałe! PUSTAKI i DACHÓWKA.

Przyjmuje zamówienia na roboty żelazo-betonowe. Kosztorysy i projekta.

Do dalszych okolic dostarczam DACHÓWKI i RURY na ryzyko loco najbliższa stacja kolejowa

BIURO TECHNICZNE

DLA BUDOWY MŁYNÓW, TARTAKÓW i CEGIELN

M. KANAREK Sp. z ogr. por.
Kraków, Szewska 9.

Oddział Radom Długa 23.

Projektuje i urządza młyny z popędem parowym, motorowym i turbinowym. Dostarcza maszyny młyńskie, tartaczne wszelkiego rodzaju, oraz kamienie młyńskie, gatry, cyrkularki, piły gatrowe, piły do cyrkularów, toczki szmirglowe i t. p. przybory tartaczne.

Firma dysponuje pierwszorzędnymi siłami technicznymi i posiada własny warsztat mechaniczny.

Odwiedziny inżynierów, plany i kosztorysy na żądanie.

394—0

Wygranych 3,335,000 Marek Loterja Klasowa na Polskich Inwalidów Wojennych

Cena losu do każdej klasy: 1/1 Mk. 26, 1/2 Mk. 13, 1/4 Mk. 6.50, 1/8 Mk. 3.25.

Losy nabyć można w następujących firmach:

Adam Borowski, handel win, plac 3-go Maja
R. Bogucki, f. „Michalski”, ul. Lubelska 4
St. Grajert, handel win, Skaryszewska 16
Koło Ziemianek, plac 3-go Maja
A. Łubiński, ul. Lubelska 23 i 28

A. Małecki, ul. Lubelska 21
M. Paschalski, ul. Warszawska 3
„Pocztówka“ M. Szenk, ul. Lubelska 28
J. Tałasiewicz, skład apteczny ul. Lubelska 7.

Ciągnięcie III klasy 24 i 26 lipca r. b.

Wypłatę wygranych gwarantuje Bank Ziemiański w Warszawie.

Przedstawiciel Leonard Krukowski, Radom, Szeroka 14.

Radomskie Stowarzyszenie Budowlane LUBELSKA 41.

Radomska Spółka Ogrodnicza

(Chrześcijańska)

Plac 3 maja liczba 1. (Sklep w podwórzu).

Nabywa owoce i wszystkie produkty warzywne za gotówkę po cenach targowych.

SPRZEDAJE PO CENACH KONKURENCYJNYCH.

Podje muje się dostaw do hoteli, burs, internatów i tp. instytucji i odbiorców prywatnych.

Sklep otwarty codziennie—od godz. 8 rano do godz. 7 wiecz. bez przerwy; w niedziele i święta—od 8 do 10 rano.

DOM TECHNICZNO-HANDLOWY

St. Brzozowski i M. J. Szmorliński

w Radomiu, Plac 3-go Maja № 1. Skład — Zgodna № 6.

Poleca:

TEKTURĘ SMOŁOWCOWĄ, SMOŁOWIEC, CEMENT, WAPNO, BLACHY, GWOŹDZIE, OLEJE MASZYNOWE i CYLINDROWE, SMAR do WOZÓW.

Redaktor: Czesław Xawery Jankowski.

Druk „J. K. Trzebiński”—Radom.

Za wydawcę: Edward Suchański.

Za pozwoleniem cenzury wojennej.

Poszukuję oddzielnego pokoju

z utrzymaniem w okolicy lesistej dla pojedynczej osoby. Oferty z podaniem ceny proszę złożyć w Administr. „Głosu” dla B. M. 452-2

Kąpiele „Krynica”

Kozienicka № 42.

Wanny, prysznicze czynne
codziennie.

Łazienka—piątki, soboty. 406—0

Aptekarski uczeń potrzebny do apteki w JĘDRZEJOWIE
ziemi Kieleckiej praktyka wymagana. 462—3

Zgubiono legitymację na nazwisko Jankła Frydmana wydaną przez Magistrat Radomski dnia 18/IX 1917 r. za № 10366 469 1